

Document-cadru

DRUMUL SPRE CENTENAR

Pe 14 septembrie, Părintele i-a convocat pe credincioșii și prietenii Opus Dei să participe la pregătirea adunărilor regionale pe tema: „Calea spre centenarul Lucrării. Să aprofundăm în carisma noastră și să ne reînnoim dorința de a-l sluji pe Dumnezeu, Biserica și societatea”.

Importanța datei care se apropie ne invită să ne întrebăm cum să răspundem la provocările timpului prezent în spiritul Opus Dei: dorim să celebrăm centenarul Lucrării în fiecare loc privind spre viitor.

„Celebrarea centenarului”, ne-a scris Părintele, „se va desfășura între 2 octombrie 2028 și 14 februarie 2030, când se vor împlini o sută de ani de la începutul lucrării Opus Dei cu femeile. Va fi, așadar, o celebrare cu două date, ca expresie a unității (...). Aș dori să participăm cu toții la pregătire” (Mesajul Părintelui, 10-VI-2021). Pentru noi, cei care facem parte din această familie a Lucrării, va fi o ocazie de a aprofunda, în lumina credinței și a harului Domnului, măreția iubirii lui Dumnezeu, care ne-a chemat personal, și frumusețea misiunii de slujire a Lucrării pentru Biserică și pentru societate.

Acest document oferă câteva idei care pot inspira reflecții asupra centenarului, poarta spre cel de-al doilea secol de istorie a Opus Dei. El este menit să ne stimuleze pe toți să participăm, prezentând sugestii și experiențe care vor fi apoi studiate în săptămânile de lucru regionale. Concluziile săptămânilor de lucru vor constitui un important material de referință pentru Congresul general ordinar din 2025, precum și un ghid pentru pregătirea centenarului.

Prin urmare, mai mult decât simple manifestări de celebrare, pregătirea centenarului este menită să genereze o mișcare de aprofundare care ne va ajuta să ne înțelegem, să ne întruchipăm și să ne comunicăm spiritul tot mai bine, în slujba Bisericii și a tuturor bărbaților și femeilor.

Centenarul ne oferă, înainte de toate, o nouă ocazie de a redescoperi esența existenței noastre: iubirea lui Dumnezeu pentru fiecare dintre noi, care ne cheamă în Fiul său, cu darul Duhului Sfânt, să fim copiii săi. Părintele ne-a reamintit încă o dată acum câțiva ani: fidelitatea creștinului este o fidelitate recunoscătoare, pentru că nu suntem credincioși unei idei, ci unei Persoane: lui Isus Cristos, Domnul nostru, care - putem spune fiecare dintre noi - „m-a iubit și s-a dat pe sine pentru mine” (Gal 2,20). Faptul că ne știm iubiți personal de Dumnezeu ne împinge, cu harul său, la o iubire fidelă și perseverentă. O iubire plină de speranță în ceea ce Dumnezeu va face în Biserică și în lume, prin viața fiecăruia dintre noi, chiar și în mijlocul fragilității noastre (Mesajul Părintelui, 10 octombrie 2017). De aceea, pregătirea pentru această dată ne încurajează să fim din ce în ce mai mult suflete contemplative în mijlocul lumii.

Provocările timpului nostru

Această aniversare, ne-a mai spus Părintele, „este un moment propice pentru a ne gândi la provocările cu care se confruntă Biserica și societatea și pentru a ne întreba cum putem contribui mai bine” (Mesajul Părintelui, 10-VI-2021). Sfântul Josemaría ne-a invitat să „iubim lumea cu pasiune”. El se referea la lumea reală în care trăim, cu posibilitățile și contradicțiile

sale. Lumea este o realitate vie, care evoluează și se schimbă. „Fiecare generație de creștini trebuie să răscumpere și să sfințească propriul timp” (*E Cristos care trece*, nr. 132). Iubirea față de lume presupune cunoașterea și înțelegerea ei. În această ordine de idei, centenarul ne încurajează să privim contextele societăților și timpurilor noastre pentru a le ilumina cu lumina Evangheliei.

Carisma Opus Dei se desfășoară în medii care, în multe privințe, nu sunt cele de acum o sută de ani. „Schimbarea circumstanțelor istorice - cu modificările pe care le introduce în configurația societății - poate însemna că ceea ce era drept și bun la un moment dat poate înceta să mai fie așa. De aceea, acea critică constructivă, care face imposibilă acțiunea paralizantă și dezastruoasă a inerției, trebuie să fie neîncetată în voi” (Sfântul Josemaría, *Scrisoarea nr. 29*, nr. 18). În același timp în care se schimbă provocările fiecărei epoci, generațiile celor care întruchiează spiritul Opus Dei se reînnoiesc, pentru a putea da răspunsuri actuale și vitale cu forța primilor din *Lucrare*.

Din acest motiv, este potrivit să reflectăm asupra situației actuale a muncii, a familiei, a relațiilor, a culturii, a justiției și a păcii, care este ceea ce suntem chemați să sfințim; și, de asemenea, asupra problemelor care în ultimii ani au căpătat o importanță deosebită și au marcat societățile noastre, sau care sunt susceptibile de a fi relevante în următoarele decenii. Este vorba de a înțelege mai bine, cu ochii unui fiu al lui Dumnezeu, cum este și de ce are nevoie această lume, o lume pe care o iubim cu pasiune și pe care dorim să o slujim: adică să descoperim atâtea realități bune care ne înconjoară și, în același timp, atâtea aspecte care nu sunt în concordanță cu demnitatea persoanelor. În cuvintele sfântului Josemaría, este vorba de a ne întreba cum să rămânem receptivi la tot ceea ce este bun, cu „o atitudine pozitivă și deschisă, în fața actualei transformări a structurilor sociale și a modurilor de viață” (*Brazdă*, nr. 428); sau, cu alte cuvinte, cum să actualizăm și să creștem dorința noastră de a duce mesajul lui Cristos în toate mediile, la atâția oameni care au nevoie de el.

Să ne gândim și la provocările actuale ale Bisericii, care sunt ale noastre: secularizarea și modul de a vesti iubirea lui Dumnezeu astăzi; rolul laicilor și al familiilor în evanghelizare; dinamica tradiție-înnoire; unitate și dialog; implicațiile comuniunii ecleziale; și așa mai departe. Carisma pe care Dumnezeu i-a încredințat-o Sfântului Josemaría este orientată spre „a sluji Biserica așa cum Biserica vrea să fie slujită” (cuvintele Sfântului Josemaría la inaugurarea Centrului Elis, 21 noiembrie 1965). Cunoscând bine provocările Bisericii din fiecare țară și ale Bisericii universale, ne va conduce la întărirea disponibilității noastre pentru această misiune.

Redescoperirea darului Duhului Sfânt

În mesajul său din 10 iunie 2021, Părintele propune ca acesta să fie un timp de reflecție asupra „identității, istoriei și misiunii noastre”, cu o viziune asupra viitorului și o dorință de reînnoire personală.

Începutul pregătirii pentru centenar a coincis cu publicarea *Motu Proprio* „Ad charisma tuendum”, prin care Sfântul Părinte ne încurajează să ne concentrăm atenția asupra darului pe care Dumnezeu i l-a dat Sfântului Josemaría, pentru a-l trăi din plin. Papa Francisc ne îndeamnă să ne îngrijim de carisma Opus Dei „pentru a promova acțiunea evanghelizatoare desfășurată de membrii săi” și, în acest fel, „pentru a răspândi în lume chemarea la sfințenie, prin sfințirea muncii și a ocupațiilor familiale și sociale”. Mesajul pe care Dumnezeu a vrut ca Sfântul Josemaría să-l transmită are o forță de atracție extraordinară și posibilități de aplicare care stimulează creativitatea.

Gândindu-ne la texte care ar putea ajuta la această reflecție pregătitoare pentru săptămânile de lucru, ne pot veni în minte multe dintre scrierile Sfântului Josemaría care

desfășoară aspecte ale carismei Opus Dei. Printre multe posibilități, se sugerează aici trei dintre scrisorile sale:

Prima este Scrisoarea nr. 29, scrisă pentru a sublinia aspecte ale misiunii credincioșilor Operei și a prietenilor, în sfințirea lumii și a vieții conjugale și familiale. Conținutul ei este un apel la toți creștinii să participe cu Isus Cristos la răscumpărare, să nu rămână indiferenți, să acționeze ca un ferment în aluat, să fie „un ferment care îi divinizează pe oameni și, făcându-i divini, să-i facă în același timp cu adevărat umani” (n. 7a).

A doua este Scrisoarea nr. 6, care se referă la diferite aspecte ale spiritului Opus Dei. Sfântul Josemaría abordează diferite teme legate de firul comun al specificității spiritului pe care îl predică, de rădăcinile sale în Evanghelie și de asemănarea cu viața primilor creștini.

Cea de-a treia este Scrisoarea nr. 4, care se ocupă de caritate în transmiterea credinței. Sfântul Josemaría explică modul în care trebuie să se desfășoare dialogul evanghelistic cu bărbații și femeile care doresc să se apropie de credința Bisericii, îmbinând spiritul de înțelegere și respectul pentru libertatea conștiințelor cu fidelitatea față de depozitul credinței.

După o analiză atentă a contextului în care trăim și a reflecțiilor împărtășite cu persoanele din jurul nostru, vom fi cu siguranță într-o poziție mai bună pentru a căuta modalitățile adecvate de a comunica, cu cuvintele și cu viața, mesajul creștin și spiritul Opus Dei care, tocmai datorită naturii sale laice, constituie o punte de dialog în sfera muncii, a familiei, a relațiilor interpersonale, a anturajului apropiat, a științei, a artei și a politicii; Este o mână întinsă pentru a veni în întâmpinarea tuturor celor care caută să se apropie de adevăr, să promoveze demnitatea oamenilor și a creației, să facă binele, să creeze frumusețe.

În fața situațiilor complexe și a schimbărilor accelerate, cuvintele Sfântului Augustin sunt valabile și astăzi: „Se spune că vremurile sunt rele și dificile. Să trăim bine și vremurile vor deveni bune. Noi suntem vremurile, vremurile sunt ceea ce suntem noi!” (Serm. 8, 8). Așadar, prima reînnoire pe care o căutăm este a noastră, a fiecăruia dintre noi. Pentru a aduce lumea mai aproape de Dumnezeu, încercăm mai întâi să căutăm noi înșine această apropiere: să fim contemplativi în viața obișnuită.

Trecut, prezent și viitor

Comemorarea centenarului reunește trecutul, prezentul și viitorul; recunoștință și speranță, o cerere de iertare și har. Papa Ioan Paul al II-lea, la sfârșitul Jubileului din anul 2000, ne-a încurajat să privim trecutul cu recunoștință, să trăim prezentul cu entuziasm și să privim viitorul cu speranță: „Duc în altum” (Scrisoarea apostolică *Novo Millennio Ineunte*, nr. 1). În același mod, Fericitul Alvaro, în fața unor aniversări de o importanță deosebită, propunea: „Mulțumesc, iartă-mă, ajută-mă mai mult”. Aceste exprimări pot servi drept inspirație pentru centenar.

Va fi un moment de recunoștință: recunoașterea darului lui Dumnezeu, a carismei Lucrării, a vieții fondatorului nostru și a numeroaselor haruri primite de-a lungul anilor. Recunoștință față de toate persoanele care s-au străduit să dea viață acestui spirit în propriul lor mediu. Și, de asemenea, față de persoanele și instituțiile care ne-au însoțit: părinții și familiile credincioșilor Lucrării, bărbații și femeile care au colaborat cu Sfântul Josemaría, catolicii și necatolicii care au ajutat și ajută cu generozitate Opus Dei în întreaga lume. Dorim să ne amintim în mod special de toți cei care au făcut parte din această familie la un moment dat în viața lor în acești primi o sută de ani, cu care avem o legătură specială.

Alături de recunoștință, va fi un moment în care vom cere iertare: pentru neajunsurile personale și colective, pentru omisiuni și pentru daunele pe care fiecare dintre noi le-a provocat.

Memoria trecutului implică o redescoperire a originilor și a esenței carismei, a originalității și a valorii sale. Și, de asemenea, o aprofundare a istoriei, a persoanelor și a momentelor concrete, cu luminile și umbrele lor: istoria - personală sau instituțională - este parte a identității.

În sfârșit, va fi un timp al speranței, cu încredere în harul lui Dumnezeu și în actualitatea și forța carismei Opus Dei de a ilumina cele mai complexe realități, acum și în viitor. Ne încredem în puterea Duhului Sfânt, nu în propriile noastre forțe. În acest fel ne pregătim și pentru Jubileul eclezial din 2025, primul din al treilea mileniu, care are ca temă „Pelerini ai speranței” (Francisc, Scrisoare către episcopul R. Fisichella pentru Jubileul din 2025, 11 februarie 2022).

În această aprofundare a carismei există o dimensiune individuală, a fiecărei persoane, dar există și o dimensiune instituțională, a fiecăreia dintre inițiativele foarte diverse pe care membrii Lucrării le-au ridicat cu harul lui Dumnezeu de-a lungul deceniilor. Gândindu-ne la acestea din urmă, chestiunea esențială este ca fiecare dintre ele să aspire să fie motorul unei contribuții creștine semnificative în domeniul său: educație, sănătate, sărăcie, tineret, familie, comunicare etc. și, prin urmare, să se dezvolte cu mărinimie, pentru a continua să răspândească Evanghelia cu amplitudine și profunzime. Fie ca fiecare dintre persoanele implicate în aceste inițiative să se gândească la originea lor și să vadă cum să facă să strălucească și mai mult iluziile profesionale și apostolice care le-au făcut să se nască, pentru a continua cu un angajament reînnoit, pentru a schimba direcția dacă nevoile sociale care le-au dat naștere s-au schimbat sau pentru a încheia o etapă care să permită începerea alteia mai potrivite cu cerințele actuale ale Bisericii și ale societății.

Este un exercițiu de înțelegere a propriei identități și a propriei istorii, de transparență și de efort de a găsi propria narațiune. Pentru a realiza acest lucru, va fi utilă opinia muncitorilor, a foștilor elevi, a familiilor beneficiare și, de asemenea, a mediului în care se operează: a asculta diferitele percepții și a se pune la dispoziția tuturor pentru a colabora în răspunsurile la nevoile fiecărei zone locale.

Printre cei mai nevoiași

Perspectiva aniversării deschide o nouă posibilitate, spune Părintele, de a „recunoaște iubirea lui Dumnezeu în viața noastră și de a o aduce altora, mai ales celor mai nevoiași” (Mesaj, 10-VI-2021).

Îl găsim pe Cristos în Cuvântul revelat, în sacramele și, de asemenea, în ceilalți, mai ales în cei săraci. Papa Francisc ne-a spus: „Suntem chemați să îl descoperim pe Cristos în ei, să le împrumutăm vocea noastră în cauzele lor, dar și să le fim prieteni, să îi ascultăm, să îi interpretăm și să culegem înțelepciunea misterioasă pe care Dumnezeu vrea să ne-o comunice prin ei” (Exortarea apostolică *Evangelii Gaudium*, nr. 198). Sfântul Josemaría obișnuia să amintească faptul că a găsit în săraci și bolnavi puterea de a duce mai departe Opus Dei și că a contat pe rugăciunea lor ca fiind cea mai valoroasă.

Oricare ar fi situația noastră, vom avea întotdeauna în jurul nostru oameni în nevoie. Iubirea care ne îndeamnă să îi întâlnim este intim legată de recunoașterea faptului că fiecare dintre noi are nevoie de Dumnezeu și de ceilalți și de detașarea de ceea ce ne încheie doar în interese personale. Sărăcia ne amintește că în Dumnezeu și în relațiile interpersonale se află comorile noastre și că, pentru a duce o existență generoasă și plină de bucurie, trebuie să trăim cu toții detașați de bunurile materiale în mod real, în societatea consumeristă de astăzi. Această experiență personală ne va curăța ochii pentru a-l descoperi pe celălalt, așa cum spunea Sfântul Josemaría: „Săracii – spunea un prieten al nostru – sunt cea mai bună carte a mea de

spiritualitate și principalul motiv al rugăciunilor mele. Săracii mă dor, și Cristos mă doare prin ei. Și, pentru că mă doare, înțeleg că Îl iubesc și că îi iubesc” (Brazdă, nr. 827).

Prin munca noastră profesională – prin viața noastră obișnuită – putem contribui la răspândirea iubirii lui Dumnezeu către cei mai nevoiași. Lumea familiei, a muncii și a relațiilor sociale are nevoie de mărturie de colaborare, de sprijin reciproc și de austeritate în beneficiul celorlalți, frații și surorile noastre, într-un mod secular de a urma calea lui Isus. Modul nostru de viață se află în centrul unei evanghelizări credibile.

Dezvoltarea fără precedent pe care omenirea a atins-o în domeniul tehnologiei, al economiei și al comunicării oferă o bogăție de resurse care ajută la eradicarea inegalităților și la atenuarea lipsurilor pe care le întâlnim: de hrană, de afecțiune, de locuință, de muncă, de educație, de drepturi, de sănătate, de libertate... Percepem aceste lipsuri ca pe o negare a ceva propriu demnității persoanei și a buneii orânduiri a societății. Aceste provocări individuale și sociale, globale și complexe, cer o nouă „imaginație a carității” (Scrisoarea apostolică *Novo Millennio Ineunte*, nr. 50), care, din apropierea sa de cei care suferă, să contribuie la dezvoltarea integrală a persoanei, fiind astfel o expresie a grijii personale a lui Dumnezeu pentru fiecare.

Fondatorul nostru a afirmat că „un om sau o societate care nu reacționează la necazuri sau nedreptăți și care nu se străduiește să le atenueze, nu este un om sau o societate care să fie la înălțimea iubirii Inimii lui Cristos” (E Cristos care trece, nr. 167). Tot astăzi, la orizontul centenarului, ni se oferă „o ocazie specială pentru a revitaliza slujirea celor nevoiași în mod personal sau colectiv, devenind mai conștienți de importanța ei în mesajul Sfântului Josemaría” (Intervenția prelatului Opus Dei la Ziua *Be to Care*, 29-IX-2022). Acest discurs al Părintelui oferă elemente valoroase pentru a reflecta asupra a ceea ce presupune o nouă imaginație a carității.

În acești ani de pregătire a centenarului Lucrării, putem să ne întrebăm despre dimensiunea socială a vocației creștine, despre actualitatea și domeniul de aplicare al doctrinei sociale a Bisericii, despre consecințele sfințirii muncii în construirea unei societăți mai umane și mai creștine. De asemenea, ne putem întreba despre posibila moștenire de solidaritate a acestui centenar, ca expresie concretă a recunoștinței pe care o simțim pentru darurile primite.

Dumnezeu face toate lucrurile noi (Apocalipsa 21, 5).

„Cei mai tineri veți avea un rol fundamental de jucat”, a spus Părintele în mesajul său din 10 iunie 2021. Ei sunt cei care vor duce mesajul Sfântului Josemaría la următoarea sută de ani. „Totul a fost făcut și totul rămâne de făcut”, spunea uneori Sfântul Josemaría.

Tinerețea nu este doar un fapt biologic. Este o trăsătură care poate fi menținută în timp. „De aceea nu ne pierdem curajul; dimpotrivă, chiar dacă starea noastră fizică se deteriorează, ființa noastră interioară se reînnoiește zi de zi” (2 Cor 4,16). Harul lui Dumnezeu ne reînnoiește, dacă ne deschidem față de El. Și Dumnezeu reînnoiește lumea, toate lucrurile, toate mediile, cu colaborarea creștinilor care vor să fie ambasadorii milostivirii sale.

Cu ocazia celei de-a 25-a aniversări a Opus Dei, sfântul Josemaría a făcut apel la „reînnoirea fidelității față de chemarea divină, pentru a fi semănători de bucurie și pace în mijlocul lumii” (Scrisoarea de Crăciun, decembrie 1952). Acum, când se apropie centenarul, putem redescoperi frumusețea carismei fundamentale și să reflectăm asupra ei, să o trăim și să o transmitem cu fidelitate, creativitate și bucurie în împrejurările actuale ale Bisericii și ale lumii, atât la nivel personal, cât și instituțional. Răspundem astfel apelului Papei Francisc, care ne-a chemat încă de la începutul pontificatului său la „o nouă etapă evanghelizatoare marcată de această bucurie” (Exortația apostolică *Evangelii Gaudium*, nr. 1).

Sfintei Fecioare Maria, pricina bucuriei noastre, și Sfântului Iosif, model de fidelitate,
le încredințăm drumul centenarului.

Roma, 18-IX-2023